

Paraisten kaupungin maapoliittinen ohjelma

934/10.00.00.01/2019

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.12.2019 § 191

Valmistelija

Kaupungingeodeetti Daniel Backman, puh. 040 488 6066

EsittelijäKaupungingeodeetti Daniel Backman, puh. 040 488 6066
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kunnat ja kaupungit tekevät maapoliittisia ohjelmia maapoliittisten tavoitteidensa ja menettelytapojensa selventämiseksi ja esim. tontin luovutusten ja muiden maankäyttöasioiden periaatteiden kokoamiseksi. Kunnissa on aikaisemminkin harjoitettu maapolitiikkaa, mutta vuodesta 2015 lähtien se ollut myös yksi kuntien lakisääteisistä tehtävistä (maankäyttö- ja rakennuslaki, MRL, 132/1999, 20 § 1 mom.). Kaupungin hallinnossa kaupungin maapolitiikka kuuluu rakennus- ja ympäristölautakunnan vastuulle ja ympäristöosastolla kaupungin maapolitiikasta vastaa mittaustoimisto.

Kaupunki on pitkään harjoittanut perinteistä maapolitiikkaa niin, että se on ostanut raakamaata, jonka se on myöhemmin asemakaavoittanut asuntotonteiksi, puistoiksi, kaduiksi, yleisiksi alueiksi jne. Jo asemakaavoitettuja alueita on kehitetty edelleen ja sen yhteydessä on solmittu maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Kaupunki on pyrkinyt vapaaehtoisin kauppoihin ja sopimuksiin, mutta tarvittaessa se on käyttänyt myös maapoliittisia keinoja kuten esim. etuosto-oikeutta ja rakentamattomien tonttien korotettua kiinteistöveroä. Kaupunki on tehnyt kauppansa ja sopimuksensa pitkäjännitteisesti ja johdonmukaisesti, mikä on johtanut siihen, että kaupungilla on raakamaata kaavoitettavaksi vuosiksi eteenpäin. Tämä peruspilari on ollut tärkeä ja kaupungilla on ollut mahdollisuus harjoittaa hyvää aluesuunnittelua, jossa mm. luonto, palveluiden saatavuus, tarkoituksenmukaiset liikennejärjestelyt jne. huomioiden on voitu kehittää erityyppisiä rakennettuja ympäristöjä taloudellisesti.

Jotta positiivinen kehitys voitaisiin varmistaa jatkossakin ja jotta tavoitteita voitaisiin selventää ja kaupungin maapolitiikan läpinäkyvyyttä kasvattaa, ehdotetaan, että käynnistetään hanke maapoliittisen ohjelman laatimiseksi. Ohjelma tuo avoimuutta, minkä ansiosta viranhaltijat, valtuutetut ja muut tietävät, minkälainen linja kaupungilla on maapoliittisissa asioissa.

Monet kunnat ovat tehneet oman maapoliittisen ohjelmansa. Ohjelmat ovat pääpiirteissään suhteellisen samanlaisia, mutta niiden laajuus voi vaihdella kuntien koosta, tarpeista ja mahdollisuuksista riippuen. Paraisten kannattaisi tässä ensimmäisessä vaiheessa laatia dokumentti, jossa selvennetään kaupungin maapoliittisia tavoitteita, ja kirjataan, miten tavoitteet pyritään saavuttamaan. Menettelytavat perustuvat kaupungin aikaisempiin periaatteisiin sekä yleisiin maapoliittisiin toimintaperiaatteisiin.

Joissakin kunnissa käytännön työ ohjelman laatimiseksi on tehty kokonaan viranhaltijatyönä, joissakin taas viranhaltijoista ja valtuutetuista koostuvissa valmisteluryhmissä. Molemmat tavat ovat johtaneet hyviin tuloksiin. Jos dokumentti valmistellaan viranhaltijatyönä, siihen kuuluvat myös keskustelutilaisuudet ja dokumentin julkaisu julkisesti nähtäville ennen kuin asia viedään eteenpäin päätettäväksi.

Kaupunginvaltuuston on hyväksyttävä ohjelma. Kun ohjelma on vahvistettu, dokumenttiin voidaan palata ja sitä voidaan tarkentaa tai täydentää. On myös syytä käydä ohjelma läpi ja päivittää se jokaisella valtuustokaudella.

Oheismateriaali

Toimintasuunnitelma

Ehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää aloittaa työn maapoliittisen ohjelman laatimiseksi. Työ tehdään viranhaltijatyönä mittaustoimistossa, ja sen tukena on referenssiryhmä. Referenssiryhmässä tulee olla rakennus- ja ympäristölautakunnan ja kaupunginhallituksen edustaja sekä viranhaltijoita myös kaupungin muilta osastoilta. Tavoitteena on, että kaupunginvaltuusto voi hyväksyä ohjelman vuonna 2020. Työstä ja valmiista ohjelmasta vastaa kaupungingeodeetti.

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää valita keskuudestaan edustajan referenssiryhmään.

Rakennus- ja ympäristölautakunta ehdottaa, että kaupunginhallitus valitsee keskuudestaan edustajan referenssiryhmään.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti valita jäsen Jri Tschernijin omaksi edustajakseen referenssiryhmään.

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto lopulisen päätöksen jälkeen

Kaupunginjohtaja, ympäristönsuojelupäällikkö, kaavoituspäällikkö, johtava rakennustarkastaja, kaupungingeodeetti, maankäyttöinsinööri, kaupunginhallitus